

Stockholm den 6 november 2023

R-2023/1220

Till Finansdepartementet

Fi2023/02158

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 6 juli 2023 beretts tillfälle att yttra sig över departementspromemorian Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning (Ds 2023:24).

Sammanfattning

Det noteras att den föreslagna svenska regleringen i princip omfattar det administrativa regelverket för att införliva EU:s dataförvaltningsförordning i Sverige, t.ex. utpekande av behörig tillsynsmyndighet och reglering av sanktioner för överträdelser. Advokatsamfundet har därför i huvudsak ingen erinran mot promemorians förslag, men vill särskilt framhålla följande.

Synpunkter

Förslagets förhållande till GDPR¹

Enligt artikel 1.3 i EU:s dataförvaltningsförordning² ska nu nämnda förordning inte påverka tillämpningen av bland annat dataskyddsförordningen (GDPR). Om EU:s

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2022/868 av den 30 maj 2022 om europeisk dataförvaltning och om ändring av förordning (EU) 2018/1724 (dataförvaltningsakten).

dataförvaltningsförordning står i strid med bland annat GDPR ska GDPR ges företräde enligt samma bestämmelse.

Den föreslagna kompletteringsförordningen

Enligt 1 § punkten 1 kompletteringsförordningen³ ska bestämmelserna i kompletteringsförordningen komplettera GDPR. Det finns en risk att 1 § punkten 1 i kompletteringsförordningen kan uppfattas som att kompletteringsförordningen kan få betydelse för behandling av personuppgifter som omfattas av GDPR – och därmed påverka tillämpningen av GDPR, i strid med artikel 1.3 i EU:s dataförvaltningsförordning.

Mot bakgrund av ovan föreslår Advokatsamfundet att 1 § punkten 1 i kompletteringsförordningen stryks.

I 1 § kompletteringsförordningen saknas vidare en reglering kring vilket regelverk som ska ges företräde om en konflikt uppstår mellan en bestämmelse i kompletteringsförordningen och en bestämmelse i GDPR.

För att undvika oklarhet i detta avseende föreslår Advokatsamfundet att 1 § kompletteringsförordningen kompletteras med en bestämmelse som anger att – på motsvarande sätt som artikel 1.3 i EU:s dataförvaltningsförordning – kompletteringsförordningen inte ska påverka tillämpningen av GDPR och kompletterande nationella bestämmelser om dataskydd, samt att GDPR och kompletterande nationella bestämmelser om dataskydd ska ges företräde vid en eventuell konflikt mellan bestämmelse i aktuella regelverk och bestämmelse i kompletteringsförordningen.

Den föreslagna kompletteringslagen

Avseende kompletteringslagen⁴ saknas det inledande bestämmelser som reglerar att kompletteringslagen inte ska påverka tillämpningen av GDPR och kompletterande nationella bestämmelser om dataskydd, samt att GDPR och nationella bestämmelser om dataskydd ska ges företräde vid en eventuell konflikt mellan regelverken.

³ Förslag till förordning med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning.

⁴ Lag (2023:000) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataförvaltningsförordning.

Advokatsamfundet föreslår därför att det i 1 § kompletteringslagen läggs till en motsvarande bestämmelse (som föreslås till kompletteringsförordningen enligt ovan) att kompletteringslagen inte ska påverka tillämpningen av GDPR och kompletterande nationella bestämmelser om dataskydd, inklusive att GDPR och nationella bestämmelser om dataskydd ska ges företräde vid en eventuell konflikt mellan regelverken.

Begreppet "reprimand" bör ersätta begreppet "erinran"

Enligt 4 § kompletteringslagen har behörig tillsynsmyndighet rätt att meddela en erinran till en leverantör av förmedlingstjänster vid vissa brott mot EU:s dataförvaltningsförordning. En sådan erinran ska enligt promemorians förslag fungera likt en varning gentemot bland annat dataförmedlingstjänster när det inte rör sig om allvarligare överträdelse av EU:s dataförvaltningsförordning.⁵

Motsvarigheten till "erinran" i GDPR är "reprimand", vilket kan utfärdas av Integritetsskyddsmyndigheten vid mindre allvarliga brott mot GDPR och kompletterande nationella bestämmelser. En reprimand fungerar likt en tillrättavisning, det vill säga reprimand utgör en mildare sanktion än sanktionsavgifter.⁶

Med tanke på att flertalet termer och definitioner såväl i EU:s dataförvaltningsförordning som i kompletteringslagen ska ges samma betydelse som i GDPR, är det enligt Advokatsamfundet önskvärt att övriga termer och definitioner i kompletteringslagen harmoniseras med GDPR i den mån det är lämpligt.

Mot bakgrund av ovan anser Advokatsamfundet att begreppet "reprimand" bör ersätta begreppet "erinran" i 4 § kompletteringslagen, med oförändrad materiell betydelse.

Brott som kan leda till erinran bör utvidgas

EU:s medlemsstater ska fastställa nationella regler om sanktioner för överträdelse av bland annat artikel 5.14 i EU:s dataförvaltningsförordning. Detta har i promemorians förslag skett genom 6 § kompletteringslagen, som anger att den behöriga

⁵ Genomförande av EU:s dataförvaltningsförordning, s. 194.

⁶ <https://www.imy.se/om-oss/vart-uppdrag/sa-arbetar-vi-med-tillsyn/vad-kan-tillsynen-leda-till/>.

tillsynsmyndigheten får ta ut en sanktionsavgift vid brott mot artikel 5.14 i EU:s dataförvaltningsförordning.

Den behöriga tillsynsmyndigheten har däremot ingen möjlighet enligt 4 § kompletteringslagen att meddela en erinran vid brott mot artikel 5.14 i EU:s dataförvaltningsförordning. I promemorians förslag saknas till synes en motivering till varför rätten för den behöriga tillsynsmyndigheten att meddela en erinran vid brott mot artikel 5.14 i EU:s dataförvaltningsförordning inte har reglerats i kompletteringslagen.

För att ge den behöriga tillsynsmyndigheten fler alternativ vad gäller val av sanktioner, bör möjligheten att meddela en erinran enligt 4 § kompletteringslagen utvidgas till att även omfatta brott mot artikel 5.14 i EU:s dataförvaltningsförordning. Om den ovan föreslagna möjligheten att utfärda erinran tillämpas av tillsynsmyndigheten i ett enskilt fall innebär det också att den enskilde kan undgå utfärdande av en mer ingripande sanktion, t.ex. sanktionsavgift.

Brott som kan leda till vite bör utvidgas

Enligt 5 § kompletteringslagen ges den behöriga tillsynsmyndigheten rätt att förena förelägganden enligt artikel 14 i EU:s dataförvaltningsförordning med vite. Artikel 14 i EU:s dataförvaltningsförordning avser övervakning av efterlevnaden av brott mot kapitel III i nu nämnda förordning, det vill säga möjligheten att förena förelägganden med vite gäller inte för brott mot artiklarna 5.14 och 31 i EU:s dataförvaltningsförordning avseende överföring av icke-personuppgifter till tredjeländer.

Såvitt kan förstås begränsas inte artikel 34 i EU:s dataförvaltningsförordning medlemsstaterna i EU att fastställa regler om förelägganden som förenas med vite till enbart brott mot artikel 14 i EU:s dataförvaltningsförordning.

Enligt Advokatsamfundet bör möjligheten att förena förelägganden enligt 5 § kompletteringslagen utvidgas till att även omfatta brott mot artiklarna 5.14 och 31 i EU:s dataförvaltningsförordning. Av 8 § i kompletteringslagen följer att en sanktionsavgift inte får beslutas om överträdelsen omfattas av ett föreläggande som har förenats med vite. Genom att ge möjlighet för tillsynsmyndigheten att utfärda vite även för överträdelser mot artiklarna 5.14 och 31 i EU:s dataförvaltningsförordning får

således tillsynsmyndigheten fler val avseende sanktioner. Om vitesmöjligheten tillämpas av tillsynsmyndigheten i ett enskilt fall innebär det att den enskilde kan undgå utfärdande av sanktionsavgift i det aktuella fallet (den senare vilken typiskt sett kan anses utgöra en mer ingripande sanktion).

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander